

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

ΨΗΦΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Σημείωση

Η μαθησιακή εισήγηση «**Προσωπικά Δεδομένα και Ψηφιακή Ταυτότητα**» αποτελεί μέρος της Διδακτικής Ενότητας «Αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη μάθηση - Ψηφιακή Ικανότητα».

Η Διδακτική Ενότητα «Ψηφιακή Ικανότητα» αφορά στην καλλιέργεια της ψηφιακής ικανότητας των μαθητών/μαθητριών στο πλαίσιο ανάπτυξης Νέου Αναλυτικού Προγράμματος για την Ε' και την Στ' τάξη Δημοτικής Εκπαίδευσης στο διευρυμένο γνωστικό αντικείμενο «Αγωγή Υγείας - Οικιακή Οικονομία / Σχεδιασμός και Τεχνολογία - Νέες Τεχνολογίες».

Για την ανάπτυξη των μαθησιακών εισηγήσεων της Διδακτικής Ενότητας εργάστηκαν οι ακόλουθοι:

- Αναστασία Οικονόμου, Προϊσταμένη Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- Χρίστος Ρουσιάς, Λειτουργός Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- Νικόλας Κανάρης, Λειτουργός Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
- Παναγιώτα Χατζηπούφη, Λειτουργός Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας, Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Η μαθησιακή εισήγηση παραχωρείται με άδεια χρήσης Creative Commons: Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές (CC BY-NC-SA 4.0)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Διευθύνση Συνδέοντας την Ευρώπη

Η παρούσα έκδοση χρηματοδοτήθηκε από το έργο CYberSafety

4. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Γνωστικό αντικείμενο	Αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη μάθηση - Ψηφιακή Ικανότητα
----------------------	---

Ενότητα / Τίτλος Μαθήματος	Ψ14
----------------------------	-----

Τάξη	Στ' Τάξη
------	----------

Θέμα	Προσωπικά Δεδομένα και Ψηφιακή Ταυτότητα
------	--

Διάρκεια	1 X 80'
----------	---------

Γενικός σκοπός

Να διαχειρίζονται τα προσωπικά τους δεδομένα σε ψηφιακά διαδικτυακά περιβάλλοντα με ασφάλεια. Παράλληλα να σέβονται τα προσωπικά δεδομένα άλλων.

Υπό έμφαση στόχοι

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- Να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν μέτρα ασφάλειας και προστασίας των προσωπικών τους δεδομένων σε ψηφιακά περιβάλλοντα.
- Να κατανοούν πώς χρησιμοποιούν και μοιράζονται προσωπικές πληροφορίες με ασφάλεια, όταν βρίσκονται σε ψηφιακά περιβάλλοντα.
- Να είναι ενήμεροι για κινδύνους στο Διαδίκτυο σε σχέση με τα προσωπικά τους δεδομένα και να γνωρίζουν τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης.
- Να διαχειρίζονται την ψηφιακή τους ταυτότητα (Ψηφιακό αποτύπωμα) κριτικά και υπεύθυνα.
- Να εφαρμόζουν αποτελεσματικούς τρόπους διαχείρισης και αντιμετώπισης περιστατικών sexting.

Αναδυόμενες δεξιότητες

Δεξιότητες χρήσης διαδικτυακών περιβαλλόντων μάθησης και επικοινωνίας, δεξιότητες κριτικής αντιμετώπισης και συμπεριφοράς.

Λέξεις κλειδιά

Προσωπικά δεδομένα, διαδικτυακές φόρμες, κοινωνικά δίκτυα, sexting, διαδικτυακή φήμη, διαδικτυακό αποτύπωμα, Ψηφιακή ταυτότητα, Ψηφιακό αποτύπωμα

Πίνακας Δραστηριοτήτων

A/A	Δραστηριότητα	Διάρκεια	Εργαλεία
1	Ας μοιραστούμε πληροφορίες	5'	<ul style="list-style-type: none"> Παρουσίαση εκπαιδευτικού (PowerPoint)
2	Γιατί μοιραζόμαστε προσωπικές πληροφορίες;	10'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 2 Παρουσίαση εκπαιδευτικού (PowerPoint)
3	Φόρμες στο Διαδίκτυο	15'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 3.1, 3.2
4	Έξυπνοι τρόποι να είμαστε ασφαλείς στο Διαδίκτυο!	10'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 4.1, 4.2
5	Just Share It!	10'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 5.1, 5.2
6	Διαδικτυακή φήμη και Ψηφιακό αποτύπωμα	10'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 6 Παρουσίαση εκπαιδευτικού (PowerPoint) Βίντεο «How do YOU want to be seen?» https://internetsafety.pi.ac.cy/how-do-you-want-to-be-seen/ (εναλλακτικά, https://youtu.be/MCDzojPtVJc)
7	Sexting	15'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 7.1 (προαιρετικό 7.2) Παρουσίαση εκπαιδευτικού (PowerPoint) Βίντεο «Just send it!» https://internetsafety.pi.ac.cy/just-send-it/
8	Ανακεφαλαίωση, εμπέδωση, αξιολόγηση	5'	<ul style="list-style-type: none"> Φύλλο εργασίας 8

Πηγές δραστηριοτήτων

- <https://www.commonsense.org/education/digital-citizenship/lesson/private-and-personal-information>
- <https://esafeschools.pi.ac.cy/learning-suggestions>
- <https://www.childnet.com/resources/be-safe-and-smart-online>
- <https://www.childnet.com/young-people/secondary/hot-topics/online-reputation>

Σημαντικές πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται σε ένα άτομο και οδηγούν στην ταυτοποίησή του. Παραδείγματα προσωπικών δεδομένων αποτελούν το όνομα και επώνυμο, η διεύθυνση κατοικίας, η ηλεκτρονική διεύθυνση, ο αριθμός πιστωτικής κάρτας. Μερικές φορές τα προσωπικά δεδομένα αφορούν ιδιαίτερα ευαίσθητα στοιχεία της ιδιωτικής ζωής, όπως είναι το θρήσκευμα, οι πολιτικές πεποιθήσεις και άλλα.

Τα προσωπικά μας δεδομένα αποκαλύπτονται και επεξεργάζονται μέσα από μια σειρά ενεργειών μας στο Διαδίκτυο. Ενδεικτικά, τα προσωπικά μας δεδομένα είναι δυνατό να αποκαλύπτονται:

- Κατά την πλοήγησή μας στο Διαδίκτυο, όπου το πρόγραμμα περιήγησης καταγράφει τις σελίδες που επισκεπτόμαστε.
- Κατά την πλοήγησή μας στις διάφορες ιστοσελίδες, οι οποίες φυλάνε cookies (πληροφορίες όπως όνομα χρήστη, στοιχεία εγγραφής, προτιμήσεις για ψώνια).
- Κατά την εγγραφή μας σε κάποια διαδικτυακή υπηρεσία, όπου καλούμαστε να συμπληρώσουμε σε ηλεκτρονική φόρμα τα προσωπικά μας δεδομένα.
- Κατά την κοινοποίηση πληροφοριών στα διάφορα κοινωνικά δίκτυα (π.χ., φωτογραφίες, βίντεο, σχόλια).
- Όταν στέλνουμε ηλεκτρονικά μηνύματα, όταν συμμετέχουμε σε ομάδες συζητήσεων και όταν δημιουργούμε ή χρησιμοποιούμε ιστολόγια.

Όροι χρήσης και πολιτική απορρήτου

Συμφωνία χρήστη ή όροι χρήσης ή αποποίηση (terms of service, terms of use): είναι κανόνες τους οποίους ο χρήστης μιας διαδικτυακής υπηρεσίας πρέπει να συμφωνήσει να τηρεί. Οι όροι χρήσης μπορούν να καλύπτουν διάφορα θέματα, συμπεριλαμβανομένων της πολιτικής μάρκετινγκ της εταιρείας και των δηλώσεων για τα πνευματικά δικαιώματα. Πολιτική απορρήτου είναι μια δήλωση που περιγράφει με ποιους τρόπους συγκεντρώνονται, χρησιμοποιούνται, αποκαλύπτονται και τυγχάνουν διαχείρισης τα προσωπικά μας στοιχεία.

Βάζοντας ν στα κουτάκια κάτω από το «συμφωνώ με τα ακόλουθα» είναι ως να υπογράφουμε ένα συμβόλαιο. Σημαίνει ότι έχουμε διαβάσει όλους τους όρους χρήσης και την πολιτική απορρήτου και συμφωνούμε με αυτά (ασχέτως αν δεν τα διαβάσαμε). Αν δεν είμαστε προσεκτικοί, μπορεί να δώσουμε δικαιώματα για πρόσβαση και χρήση των πληροφοριών μας με τρόπους που εμείς δεν θα θέλαμε. Επίσης, εφόσον βάζουμε ν, οφείλουμε να τηρούμε τους κανόνες συμπεριφοράς που μας θέτουν.

Συγκατάθεση παιδιού και κοινωνικά δίκτυα

Σύμφωνα με τον νέο ευρωπαϊκό κανονισμό περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (GDPR – General Data Protection Regulation), αναφορικά με τη χρήση των κοινωνικών δικτύων από ανηλίκους, παιδί ηλικίας κάτω των 13 ετών δεν μπορεί να εγγραφεί σε κοινωνικά δίκτυα (π.χ. Facebook) και άλλες διαδικτυακές υπηρεσίες (<https://internetsafety.pi.ac.cy/wp-content/uploads/sites/3/2019/11/L1-2-regulation-EU-2016-679.pdf>).

Επιπρόσθετα, ο νέος κανονισμός ορίζει ότι η εγγραφή παιδιών ηλικίας από 13 έως 14 ετών (για την Κύπρο) στα κοινωνικά δίκτυα και άλλες διαδικτυακές υπηρεσίες επιτρέπεται μόνο με γονική συναίνεση (<https://internetsafety.pi.ac.cy/wp-content/uploads/sites/3/2019/11/L1-law-CY-125-I-2018.pdf>).

Διαδικτυακή Φήμη και Ψηφιακό Αποτύπωμα

Μέσα από κάθε μας ενέργεια στο Διαδίκτυο ή ενέργεια άλλων που συνδέεται με εμάς -μέσα από περιεχόμενο που εμείς δημοσιεύουμε σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες, μέσα από φωτογραφίες ή βίντεο που ανεβάζουμε και μας απεικονίζουν, μέσα από σχόλια που κάνουμε ή σχόλια άλλων για εμάς ή που με κάποιο τρόπο συνδέονται με εμάς, μέσα από τη διαδικτυακή δραστηριότητα άλλων που προσποιούνται ότι είναι εμείς, κ.ά.- αφήνουμε το «Ψηφιακό αποτύπωμά» μας, διαμορφώνοντας έτσι τη «Διαδικτυακή Φήμη» μας.

Το **Ψηφιακό αποτύπωμα** είναι τα «σημάδια», τα «ίχνη» που αφήνουμε πίσω μας, ως αποτέλεσμα της διαδικτυακής μας δραστηριότητας και τα οποία διαμορφώνουν τη **διαδικτυακή φήμη** μας, δηλαδή την εικόνα, τη γνώμη και αντίληψη, που αποκτά κάποιος για εμάς μέσα από αυτές τις πληροφορίες. Όλα αυτά τα σημάδια δημιουργούν μια εικόνα για εμάς που μπορεί να είναι θετική ή αρνητική και επηρεάζει τον τρόπο που μας «βλέπουν» και μας αντιμετωπίζουν οι άλλοι στο παρόν ή και στο μέλλον.

Sexting

Η λέξη Sexting προέρχεται από τις λέξεις “sex” και “texting” (στέλνω μήνυμα). Το Sexting είναι ο όρος που χρησιμοποιείται για να περιγράψει την ανταλλαγή/κοινή χρήση σεξουαλικών μηνυμάτων ή γυμνών φωτογραφιών ή σεξουαλικών βίντεο μέσω Διαδικτύου ή μέσω της Ψηφιακής τεχνολογίας.

Τις περισσότερες φορές το Sexting είναι ηθελημένο. Δηλαδή, ένα παιδί με δική του συγκατάθεση στέλνει τις φωτογραφίες του. Σε κάποιες περιπτώσεις, το Sexting μπορεί να είναι μη συναινετικό. Δηλαδή, δεν υπάρχει συναίνεση από το παιδί που παρουσιάζεται στην εικόνα (είτε χωρίς την άδεια του, είτε χωρίς να το γνωρίζει), είτε δεν υπάρχει συναίνεση από τον αποδέκτη της εικόνας.

Το να στείλει κανείς τέτοιες φωτογραφίες και περιεχόμενο, ανεξαρτήτως της πρόθεσης – ακόμη και εάν μια φωτογραφία στάλθηκε ως ένδειξη αγάπης, μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες. Το Sexting μπορεί να δημιουργήσει σε ένα παιδί πολλά προβλήματα με το σχολείο, τους/τις φίλους/ες, τους/τις συμμαθητές/συμμαθήτριες και τους γονείς! Στα χέρια των εφήβων, όταν υλικό τέτοιου περιεχομένου δημοσιοποιείται, το άτομο που αποστέλλει τέτοιο περιεχόμενο (sexter) σχεδόν πάντα καταλήγει να αισθάνεται ταπεινωμένο, επηρεάζοντας σημαντικά την αυτο-εικόνα και την αυτοπεποίθησή του. Επιπλέον, η αποστολή σεξουαλικών εικόνων σε ανηλίκους είναι αντίθετη προς τον νόμο και ορισμένα κράτη έχουν ήδη ξεκινήσει τη δίωξη παιδιών για παιδική πορνογραφία ή κακούργημα.

Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία (http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2014_1_91/full.html), δεν επιτρέπεται σε κανένα παιδί κάτω των 13 ετών να στέλνει γυμνές φωτογραφίες ακόμη και του ίδιου του εαυτού του. Από την άλλη, παιδιά ηλικίας άνω των 13 και κάτω των 18 ετών, εάν και επιτρέπεται να ανταλλάσσουν φωτογραφίες μεταξύ τους, εντούτοις ο διαμοιρασμός και η κοινοποίηση του σχετικού περιεχομένου σε τρίτα πρόσωπα, επιφέρει νομικές συνέπειες.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- <https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/sexting-ef>
- <https://saferinternet4kids.gr/hot-topics-ef/diadiktyaki-fmh>
- <https://internetsafety.pi.ac.cy/legislation>
- https://www.commonsensemedia.org/sites/default/files/uploads/landing_pages/sexting_handbook_ce_1020_1_.pdf

Επιπρόσθετο υλικό και πληροφορίες

- <https://swgfl.org.uk/products-services/online-safety/resources/so-you-got-naked-online>
- <https://www.commonsensemedia.org/blog/talking-about-sexting>
- https://www.dpa.gr/pls/portal/docs/PAGE/APDPX/YOUTH/YOUTH_INTRO/YOUTH_BOOKLET.PDF
- <https://gdpr-info.eu>
- <https://internetsafety.pi.ac.cy/parents/parents-manuals/>

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Δραστηριότητα 1: Ας μοιραστούμε πληροφορίες!

5 λεπτά

Ο/η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά ότι θα ξεκινήσει το μάθημα με ένα διασκεδαστικό παιχνίδι. Ειδικότερα, ενημερώνει τα παιδιά ότι θα διαβάσει μερικές δηλώσεις (**διαφάνεια 2, παρουσίαση εκπαιδευτικού**) και για κάθε δήλωση, εάν αυτή ισχύει για κάποιον/κάποια, τότε θα πρέπει να σηκωθεί όρθιος/όρθια. Εάν η δήλωση δεν ισχύει για κάποιο παιδί, τότε αυτό θα πρέπει να παραμείνει στη θέση του.

Με το ανάγνωσμα κάθε δήλωσης και, αφού τα παιδιά πάρουν τη θέση τους, καλούνται να κοιτάξουν γύρω τους και να δουν σε ποια θέση βρίσκονται τα άλλα παιδιά, άρα και ποια δήλωση ή όχι ισχύει για κάθε ένα.

Ενδεικτικές προτάσεις:

Στέκομαι όρθιος...

- Εάν έχω αδέλφια
- Εάν έχω σκυλάκι
- Εάν μου αρέσει η πίτσα
- Εάν παίζω διαδικτυακά παιχνίδια
- Εάν η ομάδα που υποστηρίζω στο ποδόσφαιρο έχει άσπρο χρώμα
- Εάν κάποιο μέλος της οικογένειας μου μιλάει άλλη γλώσσα εκτός από τα Ελληνικά.
- Εάν μοιράστηκα κάτι για τον εαυτό μου στο Διαδίκτυο.

[Μπορείτε να προσθέσετε δικές σας ερωτήσεις ή να αφαιρέσετε από τις υφιστάμενες.]

Με το πέρας της δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός ρωτά τα παιδιά:

- Αν ήταν ενδιαφέρον που μοιράστηκαν προσωπικές τους πληροφορίες.
- Πώς τους έκανε να νοιώσουν.
- Αν έμαθαν πληροφορίες για τους/τις συμμαθητές/συμμαθήτριες τους που δεν γνώριζαν.

Σκοπός αυτός της δραστηριότητας είναι να αντιληφθούν τα παιδιά ότι μπορούμε να μοιραζόμαστε προσωπικές πληροφορίες και αυτό μπορεί να είναι μια ευχάριστη αλλά και δημιουργική διαδικασία.

Δραστηριότητα 2: Γιατί μοιραζόμαστε προσωπικές πληροφορίες;

10 λεπτά

Τα παιδιά πληροφορούνται ότι στο σημερινό μάθημα θα μιλήσουν για το **Διαδίκτυο** και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να **μοιράζονται πληροφορίες** για τον εαυτό τους, με άλλα άτομα. Επίσης, ο/η εκπαιδευτικός ενημερώνει τα παιδιά ότι θα έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν κριτήρια και τρόπους με τους οποίους μπορούν να προφυλάξουν τον εαυτό τους στο Διαδίκτυο, ώστε οι πληροφορίες που μοιράζονται να είναι οι κατάλληλες και οι απαραίτητες.

Αρχικά, ο/η εκπαιδευτικός προβάλει τις **διαφάνειες 3 και 4 (παρουσίαση εκπαιδευτικού)**, αναφέροντας στα παιδιά ποια είναι τα προσωπικά μας δεδομένα, καθώς επίσης πώς αυτά τυγχάνουν επεξεργασίας μέσα από διάφορες εφαρμογές στο Διαδίκτυο. Ειδικότερα, ο/η εκπαιδευτικός κάνοντας αναφορά και στην προηγούμενη δραστηριότητα, αναφέρει στα παιδιά ότι στο Διαδίκτυο, όπως και στην καθημερινή μας ζωή,

μοιραζόμαστε πληροφορίες και αρκετές από αυτές χαρακτηρίζονται προσωπικές πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα. Οι διαφάνειες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Τι είναι τα προσωπικά δεδομένα:

Τα προσωπικά δεδομένα είναι όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται σε σένα. Είναι το όνομά σου, η διεύθυνσή σου, ο αριθμός του κινητού σου, το σχολείο στο οποίο πηγαίνεις, τα μέρη όπου συχνάζεις. Μερικές φορές τα προσωπικά σου δεδομένα αφορούν ιδιαίτερα ευαίσθητα στοιχεία της ιδιωτικής σου ζωής, όπως στο θρήσκευμά σου, στις πολιτικές σου πεποιθήσεις ή στην κατάσταση της υγείας σου και άλλα.

Τα προσωπικά μας δεδομένα αποκαλύπτονται και επεξεργάζονται μέσα από μια σειρά ενεργειών μας στο Διαδίκτυο. Ενδεικτικά, τα προσωπικά μας δεδομένα είναι δυνατό να αποκαλύπτονται:

- Κατά την πλοήγησή μας στο Διαδίκτυο, όπου το πρόγραμμα περιήγησης καταγράφει τις σελίδες που επισκεπτόμαστε.
- Κατά την πλοήγησή μας στις διάφορες ιστοσελίδες, οι οποίες φυλάνε cookies (πληροφορίες όπως όνομα χρήστη, στοιχεία εγγραφής, προτιμήσεις για ψώνια).
- Κατά την εγγραφή μας σε κάποια διαδικτυακή υπηρεσία, όπου καλούμαστε να συμπληρώσουμε σε ηλεκτρονική φόρμα τα προσωπικά μας δεδομένα.
- Κατά την κοινοποίηση πληροφοριών στα διάφορα κοινωνικά δίκτυα (π.χ., φωτογραφίες, βίντεο, σχόλια).
- Όταν στέλνουμε ηλεκτρονικά μηνύματα, όταν συμμετέχουμε σε ομάδες συζητήσεων και όταν δημιουργούμε ή χρησιμοποιούμε ιστολόγια.

Ακολούθως ο/η εκπαιδευτικός προβάλει τη [διαφάνεια 5 \(παρουσίαση εκπαιδευτικού\)](#), με τα οφέλη που έχουμε όταν μοιραζόμαστε προσωπικές πληροφορίες με άλλους, είτε αυτό γίνεται μέσω του Διαδικτύου είτε όχι. Η διαφάνεια περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

Όταν μοιραζόμαστε προσωπικές πληροφορίες με άλλους υπάρχουν πολλά θετικά οφέλη:

- Μας κάνει να **νιώθουμε καλά**: Όταν μοιραζόμαστε θετικές εμπειρίες μας βοηθά να τις θυμόμαστε ακόμη και όταν έχει περάσει αρκετός καιρός.
- Μας βοηθά να **μαθαίνουμε**: Όταν μοιραζόμαστε την γνώση με άλλους, μας βοηθά να είμαστε πιο ενημερωμένοι.
- Μας βοηθά να **κρατάμε επαφή**: Όταν μοιραζόμαστε τα ενδιαφέροντά μας είναι ένας τρόπος για να κάνουμε νέους φίλους και να ενισχύσουμε τις σχέσεις μας.
- Μας βοηθά να **πείσουμε**: Όταν μοιραζόμαστε τα πιστεύω μας μπορεί να ενθαρρύνουμε άλλους να δραστηριοποιηθούν ώστε να στηρίξουν ένα καλό σκοπό.

Εναλλακτικά ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει το [Φύλλο εργασίας 2: «Γιατί μοιραζόμαστε πληροφορίες;](#), το οποίο μπορεί να μοιράσει στα παιδιά.

Ακολούθως, τα παιδιά καλούνται αφού συζητήσουν με τον διπλανό τους να αναφέρουν:

- Μια πληροφορία για τον εαυτό του που θα μπορούσαν να μοιραστούν με άλλους και να έχει ένα από αυτά τα ωφελήματα.
- Το όφελος που θα είχαν αν μοιράζονταν αυτή την πληροφορία με τους/τις συμμαθητές/συμμαθήτριές σας.

Με αφορμή τις πιο πάνω ερωτήσεις, τονίζεται στα παιδιά ότι είναι σημαντικό να μοιραζόμαστε πληροφορίες οι οποίες είναι απαραίτητες, προάγουν θετικά μηνύματα και σίγουρα δεν θα μας φέρουν σε δύσκολη θέση.

Δραστηριότητα 3: Φόρμες στο Διαδίκτυο

15 λεπτά

Ο/η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να αναφέρουν περιπτώσεις από την καθημερινή τους ζωή, στις οποίες τους έχει ζητηθεί, να συμπληρώσουν ένα έντυπο με προσωπικές πληροφορίες (όνομα, τηλέφωνο κ.λπ.).

Τα παιδιά μπορεί να αναφέρουν διάφορες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα:

- Συμμετοχή σε κάποιον διαγωνισμό
- Σε καταστήματα για να αποκτήσουν κάρτα μέλους,
- Στο σχολείο για αγορά λαχνών κ.ά.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός λέει στα παιδιά ότι στο Διαδίκτυο υπάρχουν διάφορες υπηρεσίες ή εφαρμογές, οι οποίες μπορεί να τους ζητήσουν προσωπικές πληροφορίες για να μπορέσουν να τις χρησιμοποιήσουν. Για παράδειγμα, σε αρκετές περιπτώσεις, αν θέλουν να παίξουν ένα διαδικτυακό παιχνίδι, χρειάζεται να δημιουργήσουν πρώτα ένα λογαριασμό, συμπληρώνοντας μια διαδικτυακή φόρμα στην οποία τους ζητούνται προσωπικές πληροφορίες.

Ο/η εκπαιδευτικός δίνει στα παιδιά το **Φύλλο εργασίας 3.1: «Φόρμα εγγραφής»** και τους λέει ότι είναι μια φόρμα δημιουργίας λογαριασμού από ένα διαδικτυακό παιχνίδι. Τα παιδιά καλούνται να συμπληρώσουν τη φόρμα, δίνοντας ΜΟΝΟ όσες πληροφορίες νομίζουν τα ίδια ότι είναι απαραίτητες. Όταν είναι έτοιμοι να «πατήσουν» το κουμπί **Δημιουργία λογαριασμού**, θα πρέπει να σταθούν όρθιοι, ώστε να είναι κατανοητό ποιοι έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία.

Ακολούθως ο/η εκπαιδευτικός υποβάλλει τις πιο κάτω ερωτήσεις στα παιδιά:

1. Πόσοι από εσάς δεν έχετε συμπληρώσει αυτή τη φόρμα;
Ενδεικτική απάντηση: Στη φόρμα αναγράφεται ότι πρέπει να είναι κανείς άνω των 13 ετών για να μπορεί να τη συμπληρώσει, άρα οι μαθητές/μαθήτριες δεν έπρεπε να συμπληρώσουν τη φόρμα.
2. Γιατί νομίζετε ότι πρέπει να είναι κανείς μεγαλύτερος των 13 ετών, ώστε να μπορεί να δώσει προσωπικές πληροφορίες;
Ενδεικτική απάντηση: Παιδιά κάτω των 13 χρόνων, δεν πρέπει να δίνουν προσωπικές πληροφορίες χωρίς τη συγκατάθεση κάποιου ενήλικα που έχει τη γονική μέριμνα του παιδιού (γονέα ή νόμιμου κηδεμόνα). Εδώ μπορεί να επεκταθεί η συζήτηση για το όριο ηλικίας που θέτει ο νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων σε σχέση με διάφορες διαδικτυακές υπηρεσίες, όπως κοινωνικά δίκτυα (<https://internetsafety.pi.ac.cy/wp-content/uploads/sites/3/2019/11/L1-2-regulation-EU-2016-679.pdf>, <https://internetsafety.pi.ac.cy/wp-content/uploads/sites/3/2019/11/L1-law-CY-125-I-2018.pdf>).
3. Πόσοι από εσάς σημειώσατε «V» στα κουτάκια όπου αποδέχεστε τους όρους και τις προϋποθέσεις της «Συμφωνίας Χρήστη» και την «Πολιτική Απόρρητου»; Τα έχετε διαβάσει πριν να αποδεχθείτε; Πόσο συχνά διαβάζετε ως παιδιά την πολιτική ιδιωτικότητας μιας εταιρείας στο Διαδίκτυο ή ρωτάτε τι σκοπεύει να κάνει η εταιρεία με τα προσωπικά σας δεδομένα πριν τα αποκαλύψετε;
4. Η αίτηση γράφει: «Το ιδιωτικό σας απόρρητο είναι σημαντικό για μας. Το cloudCraft δεν ενοικιάζει ούτε πουλά τις προσωπικές σας πληροφορίες σε τρίτες εταιρείες χωρίς τη συγκατάθεσή σας.» Γιατί είναι σημαντικό να έχουμε αυτή την πληροφορία;
Ενδεικτική απάντηση: Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι τα δεδομένα μας δεν θα δοθούν σε άλλους. Κάποιες ιστοσελίδες πουλούν τα δεδομένα μας σε τρίτους για διαφημιστικούς σκοπούς.
5. Ποιες προσωπικές πληροφορίες μας ζητά η αίτηση για εγγραφή;

6. Χρειάζονται όλες οι προσωπικές πληροφορίες που μας ζητάει; Γιατί μια εταιρεία, όπως η συγκεκριμένη, ζητά τηλέφωνο και διεύθυνση; **Έχει σημασία ποιος ζητάει προσωπικά δεδομένα σε σχέση με το ποια δεδομένα μου είμαι διατεθειμένος/η να δώσω;**

Ενδεικτική απάντηση: Δεν χρειάζονται όλες οι προσωπικές πληροφορίες που αναγράφονται στη φόρμα. Η διεύθυνση οικίας χρειάζεται για την αποστολή των αγορών. Το τηλέφωνο ή ηλεκτρονική διεύθυνση απαιτείται σε περίπτωση που θέλει η εταιρεία να επικοινωνήσει μαζί σας για τον λογαριασμό σας. Η ηλικία ίσως να χρειάζεται για επιβεβαίωση της ηλικίας του χρήστη. Σίγουρα όμως δεν χρειάζεται να αναφέρουμε το σχολείο μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Οι ερωτήσεις 3-4 είναι προαιρετικές.
- Οι ερωτήσεις 5-6 είναι σημαντικές καθώς συνδέουν αυτή τη δραστηριότητα με την επόμενη.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός δίνει στα παιδιά, ανά ζευγάρι, **το Φύλλο εργασίας 3.2: «Ποιος πρέπει να ξέρει τί;**. Τα παιδιά καλούνται να σημειώσουν «ν» στις πληροφορίες τις οποίες θα μοιράζονται με τα άτομα που αναφέρονται στον πίνακα. Αφού απαντήσουν, συγκρίνουμε τις απόψεις τους και συζητούμε τις περιοχές στις οποίες υπάρχουν διαφωνίες ανάμεσα στα παιδιά.

Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να δοθεί έμφαση στη σχέση ανάμεσα στο ποιος ζητάει προσωπικά δεδομένα και στο ποια δεδομένα είναι κάποιος/α διατεθειμένος/η να δώσει.

Είναι πολύ σημαντικό να γίνει κατανοητό από τα παιδιά ότι κάθε φορά που μας ζητά κάποιος προσωπικές πληροφορίες πρέπει να σταματάμε και να κάνουμε στον εαυτό μας τις πιο κάτω ερωτήσεις:

«Για πιο λόγο μας ζητά τις πληροφορίες αυτές; Χρειάζεται να δοθούν όλες οι πληροφορίες που μας ζητά;».

Για παράδειγμα, τη διεύθυνση του σπιτιού μας χρειάζεται να την ξέρει ο ταχυδρόμος ή μια διαδικτυακή υπηρεσία αγορών. Δεν χρειάζεται όμως να την ξέρει ένα ηλεκτρονικό διαδικτυακό παιχνίδι, στο οποίο έχουμε κάνει εγγραφή. Βέβαια, ανεξάρτητα με το ποιος ζητά πληροφορίες, υπάρχουν κάποιες πληροφορίες, όπως οι κωδικοί μας, τις οποίες δεν μοιραζόμαστε ποτέ με κανέναν.

Δραστηριότητα 4:

Έξυπνοι τρόποι να είμαστε ασφαλείς στο Διαδίκτυο

10 λεπτά

Στη συνέχεια του μαθήματος, ο/η εκπαιδευτικός δίνει στα παιδιά το **Φύλλο εργασίας 4.1: «Το διαδικτυακό προφίλ της Δανάης**. Τα παιδιά καλούνται να εργαστούν από κοινού (με τον διπλανό τους) ή ατομικά και να επισημάνουν τις **κατάλληλες/σωστές συμπεριφορές** και τις **ακατάλληλες και πιθανώς επικίνδυνες συμπεριφορές**, οι οποίες παρουσιάζονται στο προφίλ της Δανάης.

Ειδικότερα, οι μαθητές/μαθήτριες καλούνται, αφού μελετήσουν το προφίλ της Δανάης, να σημειώσουν με μαρκαδόρο ή χρωματιστό μολύβι, τις πληροφορίες που θεωρούν ότι ήταν κατάλληλες για να τις μοιραστεί η Δανάη και τις πληροφορίες εκείνες τις οποίες θα ήταν καλύτερο να αποφύγει να κοινοποιήσει.

Ακολούθως, τα παιδιά ενθαρρύνονται να μοιραστούν στην τάξη τις σκέψεις και ιδέες τους και να συζητήσουν το πώς και το γιατί επεσήμαναν αυτές τις πτυχές του προφίλ ως κατάλληλες ή ακατάλληλες.

Αναμένεται οι μαθητές/μαθήτριες να αναφερθούν:

Κατάλληλες/σωστές συμπεριφορές:

- Η χρήση cartoon εικόνας και όχι φωτογραφίας (η οποία είναι προσωπικό δεδομένο) σαν εικόνα του προφίλ της. Η εικόνα του προφίλ ενός χρήστη είναι συνήθως δημόσια και μπορεί να τη δει ο οποιοσδήποτε, χωρίς να επιτρέπεται αλλαγή στις ρυθμίσεις ασφαλείας που μπορεί να ορίσει ο χρήστης.
- Δεν δίνει ακριβείς πληροφορίες για την ηλικία της. Λέει ημέρα και μήνα αλλά όχι χρονιά.
- Δεν αναφέρει τη διεύθυνση κατοικίας της παρά μόνο την επαρχία στην οποία μένει.
- Από τα σχόλια μιας φίλης της, φαίνεται να την έχει βοηθήσει να αναφέρει ένα προσβλητικό ή ανεπιθύμητο μήνυμα.
- Μάλλον έχει χρησιμοποιήσει το πραγματικό της όνομα και επίθετο. Αυτό είναι κατάλληλη συμπεριφορά γιατί δηλώνει υπευθυνότητα καθώς τα σχόλια που γράφει το παιδί είναι επώνυμα.

Ακατάλληλες/επικίνδυνες συμπεριφορές:

- Ο αριθμός των διαδικτυακών της φίλων είναι πολύ μεγάλος, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι ένα σημαντικό ποσοστό από αυτούς της είναι άγνωστα πρόσωπα.
- Προφανώς δεν ξέρει όλα τα άτομα, όπως φαίνεται από την ανάρτηση του παιδιού που της ζητάει να ανοίξει την κάμερά της για να μιλήσουν.
- Ο μεγάλος αριθμός φωτογραφιών που κοινοποιεί υποδηλώνει ότι εκθέτει πλήθος προσωπικών πληροφοριών και δεδομένων.
- Η Δανάη μιλάει για το σχολείο της και τη δασκάλα της με άσχημους χαρακτηρισμούς.
- Η Δανάη έχει δώσει την ακριβή τοποθεσία που θα βρίσκεται για καφέ.
- Δίνει επίσης την τοποθεσία που μένει και ενημερώνει όλους ότι θα απουσιάζει για ταξίδι με την οικογένειά της.

Τα παιδιά χωρίζονται σε τρεις (3) ομάδες και σε κάθε ομάδα δίνεται το **Φύλλο εργασίας 4.2: «Έξυπνες συμβουλές για το πώς να είστε ασφαλείς online»**. Τα παιδιά καλούνται να σκεφτούν, στην ομάδα τους, και να καταγράψουν τουλάχιστον τέσσερεις (4) τρόπους με τους οποίους η Δανάη θα μπορούσε να βελτιώσει το προφίλ της, ώστε να εξασφαλίσει τη διαφύλαξη προσωπικών της δεδομένων.

Ενδεικτικές απαντήσεις:

- Είμαστε προσεκτικοί ώστε να μην ανεβάζουμε στο διαδικτυακό μας προφίλ προκλητικές φωτογραφίες ή διάφορα φωτογραφικά στιγμιότυπα και στοιχεία της ιδιωτικής μας ζωής.
- Δεν κοινοποιούμε δημόσια σε άλλους την τοποθεσία στην οποία βρισκόμαστε.
- Κρατάμε μυστικό τον κωδικό πρόσβασης του ηλεκτρονικού μας ταχυδρομείου από όλους. Αν πιστεύετε ότι κάποιος έμαθε τον κωδικό πρόσβασής σας, αλλάξτε τον αμέσως. Προσπαθήστε να έχετε πάντοτε έναν κωδικό πρόσβασης τον οποίο κανένας δεν μπορεί να μαντέψει.
- Καλό θα ήταν να μην αποδέχεστε αιτήματα φιλίας από αγνώστους/ες. Σε περίπτωση που κάποιος άγνωστος σας ζητήσει να συναντηθείτε στον φυσικό κόσμο, ενημερώστε άμεσα τους γονείς σας ή έναν ενήλικα.
- Βεβαιωθείτε ότι το προφίλ σας είναι προσβάσιμο μόνο από τους/τις φίλους/ες σας.

Δραστηριότητα 5: Just Share It!

10 λεπτά

Ο/η εκπαιδευτικός, αφού τα παιδιά έχουν ενημερωθεί για τα προσωπικά δεδομένα και το ότι στο Διαδίκτυο μοιραζόμαστε αρκετές πληροφορίες για εμάς, μοιράζει σε όλους/όλες το **φύλλο εργασίας 5.1 «Just Share It!»** και καλεί τα παιδιά να σημειώσουν/καταγράψουν, σκεπτόμενα τις δράσεις τους στο Διαδίκτυο, κατά την τρέχουσα εβδομάδα, τις προσωπικές πληροφορίες που έχουν ανεβάσει στο Διαδίκτυο. Εδώ ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να δώσει ένα παράδειγμα, π.χ., έστειλα μια φωτογραφία μου σε ένα συμμαθητή μου. Καθώς τα παιδιά καταγράφουν τις δραστηριότητές τους, ο εκπαιδευτικός περνά από τα παιδιά και καταγράφει, στο φύλλο εργασίας, επιλεκτικά, κάποιες πληροφορίες.

Αφού τα παιδιά ολοκληρώσουν τη δραστηριότητά τους, ο/η εκπαιδευτικός καλεί κάποια από τα παιδιά, των οποίων κατέγραψε τις πληροφορίες τους, να διαγράψουν αυτές από το φύλλο εργασία (Διαδίκτυο). Όταν τα παιδιά διαγράψουν τις πληροφορίες, ο/η εκπαιδευτικός τους παρουσιάζει το δικό του/της **φύλλο εργασίας 5.2 «Διαγράφω αλλά δεν εξαφανίζω!»** και τους ενημερώνει ότι έχει κρατήσει τις πληροφορίες του/της, κάνοντας screenshot.

Ο/Η εκπαιδευτικός εξηγεί στα παιδιά ότι, όταν μοιραζόμαστε πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, γιατί στο Διαδίκτυο αν κοινοποιήσουμε / μοιραστούμε κάτι, αυτό μπορούμε να το διαγράψουμε, αλλά όχι και να το εξαφανίσουμε. Κάποιος/α μπορεί να κρατά αυτές τις πληροφορίες, π.χ., με screenshot, αποθήκευση κ.λπ. Τέλος, ο/η εκπαιδευτικός αναφέρει στα παιδιά ότι κάθε ενέργειά μας στο Διαδίκτυο αφήνει αποτυπώματα, τα οποία διαμορφώνουν τη διαδικτυακή μας φήμη.

Δραστηριότητα 6: Ψηφιακό αποτύπωμα και Διαδικτυακή φήμη

10 λεπτά

Τίθεται το ερώτημα στα παιδιά αν έχουν ακούσει ποτέ τον όρο **«Ψηφιακό αποτύπωμα»** και αν ξέρουν τι σημαίνει ο όρος αυτός.

Ενδεικτική απάντηση: Το ψηφιακό αποτύπωμα ή ψηφιακό ίχνος είναι τα «σημάδια» που αφήνουμε πίσω μας κάθε φορά που χρησιμοποιούμε το Διαδίκτυο και τα οποία μπορούν να διαμορφώσουν τη διαδικτυακή μας φήμη. Τα σημάδια αυτά μπορεί να επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά τον τρόπο που μας «βλέπουν» οι άλλοι στο παρόν αλλά και στο μέλλον. Είναι επίσης σημαντικό να θυμόμαστε ότι, μέσα από αυτά τα «σημάδια», οι άλλοι μπορεί να κάνουν «υποθέσεις» για το ποιοι είμαστε και να δημιουργήσουν μια εικόνα για εμάς, η οποία να μην ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός ρωτά τα παιδιά: «Πώς διαμορφώνεται η διαδικτυακή φήμη; Ποιες διαδικτυακές ενέργειες που κάνουμε αφήνουν πίσω σημάδια, διαμορφώνοντας τη διαδικτυακή μας φήμη;»

Ενδεικτική απάντηση: Η διαδικτυακή φήμη διαμορφώνεται κυρίως μέσα από το περιεχόμενο (σχόλια, φωτογραφίες, βίντεο, κ.ά.) που δημοσιεύουμε εμείς οι ίδιοι στο Διαδίκτυο. Όμως, ακόμη και αν δεν χρησιμοποιούμε το Διαδίκτυο, είναι πιθανό άλλα άτομα να δημοσιεύσουν περιεχόμενο που μας αφορά, και με αυτό τον τρόπο να διαμορφώσουν τη δική μας διαδικτυακή φήμη.

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλει τη **διαφάνεια 6 (παρουσίαση εκπαιδευτικού)**, η οποία παρουσιάζει χρήσιμες συμβουλές, οι οποίες μπορεί να βοηθήσουν τα παιδιά να διαχειριστούν και να προστατεύσουν τη διαδικτυακή τους φήμη:

Συμβουλές για διαχείριση και προστασία της διαδικτυακής μας φήμης:

- Αναζητήστε στο Διαδίκτυο (σε μια μηχανή αναζήτησης) πληροφορίες για τον εαυτό σας. Εάν βρείτε κάτι που δεν σας αρέσει, προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες ώστε αυτό το περιεχόμενο να διαγραφεί.
- Πριν κοινοποιήσετε οποιοδήποτε περιεχόμενο σκεφτείτε με ποιον το μοιράζεστε και πώς διαμορφώνει τη ψηφιακή σας εικόνα. Να θυμάστε, στο Διαδίκτυο δεν μπορούμε πάντοτε να εξαφανίσουμε κάτι που έχουμε μοιραστεί.
- Προσέξτε τον τρόπο που εκφράζεστε. Όταν σχολιάζετε κάτι, σκεφτείτε πώς οι άλλοι μπορούν να ερμηνεύσουν τον τρόπο που εκφράζεστε. Επίσης, προσπαθήστε να μην δημοσιεύετε περιεχόμενο (σχόλια κ.ά.), ενώ είστε θυμωμένοι/ες.
- Πριν δημοσιεύσετε κάτι για κάποιον/α άλλο/η, ρωτήστε τον εαυτό σας εάν θέλετε να το δουν όλοι: φίλοι, γονείς, μελλοντικοί εργοδότες. Θα σας άρεσε εάν κάποιος/α άλλος/η δημοσίευε αυτό το περιεχόμενο για εσάς;
- Αξιοποιήστε τον διαδικτυακό σας χρόνο δημιουργικά, ώστε να δημιουργήσετε ένα θετικό ψηφιακό αποτύπωμα. Για παράδειγμα μοιραστείτε με άλλους τα ενδιαφέροντά σας ή δημιουργήστε ένα βίντεο για να διδάξετε σε άλλους κάτι νέο.

Εναλλακτικά ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει το **Φύλλο εργασίας 6: «Διαχείριση και προστασία της διαδικτυακής μας φήμης»**, το οποίο μπορεί να μοιράσει στα παιδιά.

Αν υπάρχει χρόνος, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει το **βίντεο με τίτλο «How do YOU want to be seen?»**, διάρκειας 1':09" (<https://youtu.be/MCDzojPtVJc>). Στο βίντεο αυτό, ένα παιδί (cartoon χαρακτήρας) αναρτά στο Διαδίκτυο ένα αστείο βίντεο με τον εαυτό του. Ενώ στην αρχή βλέπει το βίντεο με τους φίλους του και γελάει, στη συνέχεια, οι αντιδράσεις των άλλων τον κάνουν να μετανιώσει για αυτή του την ενέργεια και προσπαθεί μάταια να διαγράψει το βίντεο από το Διαδίκτυο. Στο τέλος, ενώ το παιδάκι έχει μεγαλώσει και δουλεύει πλέον σε ένα σχολείο, οι μαθητές/μαθήτριες του, βρίσκουν το βίντεο αυτό και τον κοροϊδεύουν.

Δραστηριότητα 7: Sexting

15 λεπτά

Ο/η εκπαιδευτικός προβάλει την **ταινία μικρού μήκους** με τίτλο «**Just send it!**» από το Childnet, διάρκειας 6':55" (<https://internetsafety.pi.ac.cy/just-send-it/>). Η ταινία αφορά στην αντιμετώπιση των θεμάτων Sexting από νέους.

Σύντομη περίληψη ταινίας μικρού μήκους: Η Abi και οι φίλες της αγαπούν ιδιαίτερα να ζουν τις ζωές τους διαδικτυακά. Εκεί μοιράζονται μεταξύ τους συμβουλές, ιδέες για τη μόδα και διασκεδαστικές ιστορίες. Όταν τα διαδικτυακά σχόλια της Abi προσελκύουν την προσοχή του Josh, ενός πολύ δημοφιλούς αγοριού στο σχολείο, η Abi είναι ενθουσιασμένη. Καθώς μεγαλώνει η μεταξύ τους φιλία και γίνονται ζευγάρι, κάποιος φίλος του Josh τον ενθαρρύνει να πιέσει την Abi να στείλει μια γυμνή φωτογραφία. Η Abi δεν είναι πρόθυμη να το κάνει αυτό και αναζητά τη συμβουλή των φίλων της. Η μη σταθερή άποψη των φίλων της και η αυξανόμενη πίεση από τον Josh την οδηγούν σύντομα να αλλάξει γνώμη και να στείλει μια φωτογραφία. Ο Josh σκοπεύει να διαγράψει τη φωτογραφία, όμως ο φίλος του Brandon κατορθώνει και παίρνει την φωτογραφία

και την αποστέλλει σε άλλους ηλεκτρονικά, γεγονός που προκαλεί μεγάλη ντροπή και αγωνία στην *Abi*.

Περιεχόμενο συζήτησης:

To Sexting είναι η ανταλλαγή σεξουαλικών μηνυμάτων ή γυμνών φωτογραφιών μέσω Διαδικτύου ή μέσω κινητών τηλεφώνων. Πολλοί νομίζουν ότι μια τέτοια πρακτική είναι αναμενόμενη στο πλαίσιο μιας σχέσης. Κάποιες φορές το sexting είναι θελημένο. Δηλαδή, κάποιος έχει σκοπό και θέλει να στείλει τις φωτογραφίες αυτές, συνήθως στο αγόρι ή το κορίτσι του. Σε άλλες περιπτώσεις κάποιος πιέζεται από τους συνομιλήκους του, το αγόρι του ή το κορίτσι του και επιλέγει να στείλει τέτοιο μήνυμα ή φωτογραφία, για να νιώσει αρεστός ή γιατί θεωρεί ότι με αυτό τον τρόπο θα ενισχύσει την αυτοπεποίθησή του!

Έχουμε αναρωτηθεί όμως για τις συνέπειες; Τι μπορεί να συμβεί στη συνέχεια; Το να στείλει κανείς τέτοιες φωτογραφίες μπορεί να είναι μια αυθόρμητη κίνηση. Άλλωστε είναι απλά ένα «κλικ»! Οι φωτογραφίες ή τα μηνύματα μπορεί να καταλήξουν σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα σε πλήθος ατόμων ή/και να δημοσιευτούν σε διάφορους ιστοχώρους, δηλαδή σε άλλα sites! Αυτό μπορεί να γίνει χωρίς τη θέλησή μας και ακόμα, ενδέχεται κάποιος ηθελημένα να δημοσιεύσει τις φωτογραφίες μας με κακόβουλο σκοπό.

Ενδεικτικές ερωτήσεις και αναμενόμενες απαντήσεις:

1. Είναι αυτή η ιστορία ρεαλιστική; Νομίζετε θα μπορούσε να συμβεί ένα παρόμοιο περιστατικό στο φιλικό και κοινωνικό σας πλαίσιο / σε παιδιά της ηλικίας σας;
2. Σε ποιο σημείο νομίζετε ότι τα παιδιά ξεπέρασαν τα όρια;
Ενδεικτική απάντηση: Όταν το αγόρι ζήτησε τη φωτογραφία από το κορίτσι. Όταν το κορίτσι έστειλε τη φωτογραφία. Όταν ο φίλος του αγοριού έστειλε τη φωτογραφία σε άλλους.
3. Γιατί αναφέρεται προς το τέλος του βίντεο πιθανή συμβολή της αστυνομίας; Ποιος νομίζεται ότι έκανε κάτι παράνομο;

Ενδεικτική απάντηση: Η γνωστοποίηση σε τρίτους μηνυμάτων ή φωτογραφιών σεξουαλικού περιεχομένου που αφορούν ανήλικους είναι μια πολύ σοβαρή πράξη που μπορεί, κατά περίπτωση, να υπαχθεί στη νομοθεσία που απαγορεύει τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων ή ακόμη και να συνιστά αδίκημα σχετικό με παιδική πορνογραφία. Σύμφωνα με την Κυπριακή νομοθεσία, το φαινόμενο του Sexting μπορεί να έχει ποινικές συνέπειες. Παιδιά άνω των 14 χρονών αντιμετωπίζουν ποινική ευθύνη (αν και επιτρέπεται να ανταλλάσσουν φωτογραφίες και βίντεο μεταξύ τους, εντούτοις ο διαμοιρασμός και η κοινοποίηση του σχετικού περιεχομένου σε τρίτα πρόσωπα, επιφέρει νομικές συνέπειες - http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2014_1_91/full.html).

Επιπρόσθετα σημεία προς συζήτηση:

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει συγκεκριμένες ερωτήσεις ανάλογα με τις δυνατότητες της τάξης και τον διαθέσιμο χρόνο.

Πίεση από τους άλλους γύρω μας και συναίνεση:

4. Το κορίτσι στην αρχή ήταν διστακτικό και δεν ήθελε να στείλει τη φωτογραφία στο φίλο της. Τι την έκανε να αλλάξει γνώμη;
- Ενδεικτική απάντηση:** Την επηρέασαν οι φίλες της. Η πίεση που είχε από το αγόρι. Η επιθυμία της να μην χάσει το αγόρι και να συνεχίσει να είναι φίλος της.
5. Γιατί το αγόρι ζήτησε τη φωτογραφία από το κορίτσι;
- Ενδεικτική απάντηση:** Η πίεση που είχε από τον φίλο του και ο εγωισμός του.

6. Νομίζετε πως το αγόρι σεβάστηκε το κορίτσι; Πώς μπορείτε να καταλάβετε αν κάποιος φίλος/φίλη σας σέβεται;

Ενδεικτική απάντηση: Το αγόρι δε σεβάστηκε το κορίτσι. Αν την σεβόταν δεν θα την πίεζε να κάνει κάτι το οποίο η ίδια δεν ήθελε. Αντίθετα θα έκανε ότι χρειαζόταν για να είναι ευτυχισμένη.

Σωστή στάση αντιμετώπισης:

7. Το κορίτσι, αντί να στείλει τη φωτογραφία στο αγόρι, τι έπρεπε να κάνει ώστε να του δείξει ότι παρόλο που της αρέσει ο ίδιος, δεν θέλει να του στείλει γυμνή φωτογραφία;

Ενδεικτική απάντηση: Να αστειευτεί και να του στείλει μια selfie στην οποία να είναι ντυμένη κανονικά.

8. Όταν το κορίτσι ανακάλυψε ότι το αγόρι έστειλε τη φωτογραφία της σε άλλους, δεν ήθελε να πάει σχολείο. Τελικά το είπε στη μητέρα της. Εκτός από τους γονείς, πού αλλού θα μπορούσε να μιλήσει για αυτό το περιστατικό και να ζητήσει βοήθεια;

Ενδεικτική απάντηση: Θα μπορούσε να αποταμεί στη γραμμή 1480, στον/στην υπεύθυνο/η εκπαιδευτικό της τάξης, σε φίλους της, σε μεγαλύτερα αδέρφια. Ένα τέτοιο περιστατικό είναι δυνατό να καταστρέψει την αυτο-εικόνα και την αυτοπεποίθηση ενός παιδιού, γεγονός που μπορεί να στιγματίσει την υπόλοιπη ζωή του και ενδεχομένως να τον/την κάνει συναισθηματικά ευάλωτο. Για αυτό είναι πολύ σημαντικό να μιλήσουμε σε κάποιο άλλο άτομο και να ζητήσουμε βοήθεια και στήριξη.

9. Τι θα μπορούσαν να κάνουν τα άλλα παιδιά ώστε να βοηθήσουν το κορίτσι;

Ενδεικτική απάντηση: Θα μπορούσαν να ζητήσουν από τους άλλους που πήραν την φωτογραφία, να τη διαγράψουν. Να μην μοιραστούν οι ίδιοι τη φωτογραφία με άλλους. Να εξηγούσαν καλύτερα τις συνέπειες που θα είχε η ενέργειά τους αυτή.

Τα παιδιά χωρίζονται σε τρεις (3) ομάδες και δίνεται σε κάθε ομάδα το **Φύλλο εργασίας 7.1: «Μηνύματα στο κινητό»**. Τα παιδιά καλούνται να φανταστούν ότι είναι στη θέση των παιδιών που είδαν στο βίντεο και να σκεφτούν τι θα ήταν να καλύτερο να απαντήσουν:

- Στην περίπτωση που το αγόρι ζήτησε από το κορίτσι μια τολμηρή φωτογραφία.
- Στην περίπτωση που το κορίτσι ζήτησε τη συμβουλή από τις φίλες τις.

Επιτρόπους και ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο, δίνεται στα παιδιά το **Φύλλο εργασίας 7.2: «Τι λέει ο νόμος»**. Το φύλο εργασίας περιλαμβάνει έξι (6) δηλώσεις για την κάθε μια από τις οποίες τα παιδιά καλούνται να απαντήσουν αν είναι αληθής ή όχι ή ότι δεν είναι σίγουροι.

Αφού απαντήσουν τα παιδιά, ο/η εκπαιδευτικός προβάλει τη **διαφάνεια 9 (Παρουσίαση εκπαιδευτικού)**, η οποία παρουσιάζει περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά την υφιστάμενη νομοθεσία στην Κύπρο, σχετικά με το θέμα αυτό (η διαφάνεια μπορεί να τυπωθεί και να δοθεί ως ξεχωριστό φυλλάδιο σε κάθε ομάδα).

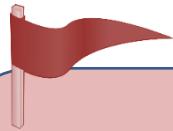
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

- Εναλλακτικά ή συμπληρωματικά τα παιδιά μπορούν να δουν τα πιο κάτω βίντεο, στο σχολείο ή στο σπίτι:
  - Βίντεο από εκστρατεία «Say no» της EUROPOL, διάρκεια 10':34"
<https://internetsafety.pi.ac.cy/say-no/>
  - Βίντεο από Αστυνομία Κύπρου, διάρκεια 0':34"
<https://youtu.be/0EI8yXICDL0>

Δραστηριότητα 8:
Ανακεφαλαίωση, εμπέδωση, αξιολόγηση

Δίνεται στα παιδιά το **Φύλλο εργασίας 8: «Το Ψηφιακό μου αποτύπωμα»**. Τα παιδιά καλούνται, **στο σπίτι**, να γράψουν ή να ζωγραφίσουν εικόνες οι οποίες να αντιστοιχούν στη διαδικτυακή τους δραστηριότητα κατά τις τελευταίες 24 ώρες. Για παράδειγμα, μπορούν να αναφερθούν σε διαδικτυακές ιστοσελίδες που έχουν επισκεφθεί, σε περιεχόμενο που έχουν δημιουργήσει, σε φωτογραφίες που έχουν αναρτήσει, σε σχόλια που έχουν κοινοποιήσει ή έχουν κάνει like, κ.λπ.

Επιπρόσθετα, τα παιδιά μπορούν να παίξουν με τους γονείς τους το παιχνίδι eFollowMe - Ψηφιακό Αποτύπωμα (digital footprint) <http://efollowme.cs.ucy.ac.cy>

Το παιχνίδι eFollowMe έχει αναπτυχθεί από φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου, στο πλαίσιο του έργου CYberSafety. Συγκεκριμένα, το eFollowMe είναι ένα διαδικτυακό παιχνίδι σε τρισδιάστατο περιβάλλον. Σκοπός του παιχνιδιού είναι να μάθουν οι μαθητές να διαχειρίζονται με προσοχή τα προσωπικά τους δεδομένα και το ψηφιακό τους αποτύπωμα. Παρόλο που το παιχνίδι αφορά μαθητές/μαθήτριες γυμνασίου και λυκείου, μπορούν μικρότερα παιδιά να το παίξουν με τους γονείς τους και να συζητήσουν μαζί πώς δημιουργείται το ψηφιακό τους αποτύπωμα.

Συνοδευτικό Υλικό

A/A	Περιγραφή υλικού	Τίτλος Αρχείου	Σύνδεσμος πρόσβασης σε Ψηφιακή μορφή
1	Παρουσίαση εκπαιδευτικού	Παρουσίαση εκπαιδευτικού – Ενότητα 4	
2	Παρουσίαση μαθητή/μαθήτριας	Παρουσίαση μαθητή/μαθήτριας – Ενότητα 4	
3	Φύλλο Εργασίας 2	Γιατί μοιραζόμαστε πληροφορίες;	
4	Φύλλο Εργασίας 3.1	Φόρμα εγγραφής	
5	Φύλλο Εργασίας 3.2	Ποιος χρειάζεται να ξέρει τι;	
6	Φύλλο Εργασίας 4.1	Η σελίδα της Δανάης στο Friendbook	
7	Φύλλο Εργασίας 4.2	Έξυπνες συμβουλές για το πώς να είστε ασφαλής online	https://internetsafety.pi.ac.cy/ new-curriculum/
8	Φύλλο Εργασίας 5.1	«Just Share It!»	
9	Φύλλο Εργασίας 5.2	«Διαγράφω αλλά δεν εξαφανίζω!»	
10	Φύλλο Εργασίας 6	Διαχείριση και προστασία της διαδικτυακής μας φήμης	
11	Φύλλο Εργασίας 7.1	Μηνύματα στο κινητό	
12	Φύλλο Εργασίας 7.2	Τι λέει ο νόμος	
12	Φύλλο Εργασίας 8	Το Ψηφιακό μου αποτύπωμα	

Παρουσίαση Εκπαιδευτικού

Αξιοποίηση των Ψηφιακών τεχνολογιών για τη μάθηση - Ψηφιακή Ικανότητα

Προσωπικά Δεδομένα και Ψηφιακή Ταυτότητα

Παρουσίαση Εκπαιδευτικού

Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

- Εάν έχω αδελφή
- Εάν έχω σκύλο
- Εάν μου αρέσει η πίτσα
- Εάν έχω λογαριασμό στο Facebook
- Εάν παίζω Fortnite
- Εάν η ομάδα μου έχει το χρώμα μπλε
- Εάν έχω λογαριασμό στο Tik Tok

Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Η παρουσίαση εντοπίζεται στον πιο κάτω σύνδεσμο:
<https://internetsafety.pi.ac.cy/new-curriculum/>

Παρουσίαση Μαθητή/Μαθήτριας

Αξιοποίηση των Ψηφιακών τεχνολογιών για τη μάθηση -

Ψηφιακή Ικανότητα

Προσωπικά Δεδομένα και Ψηφιακή Ταυτότητα

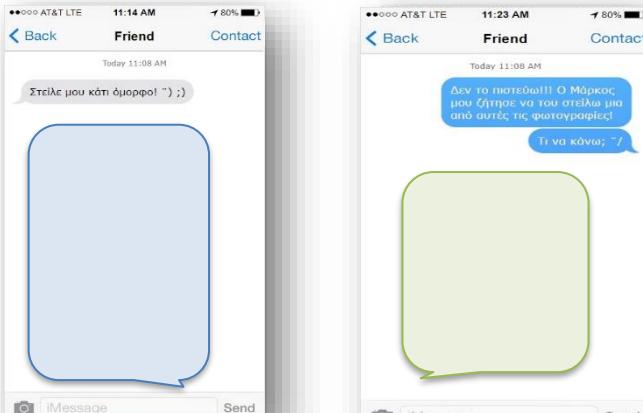
Ομάδα

Όνομα Μαθητών / Μαθητριών

Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Μηνύματα στο κινητό

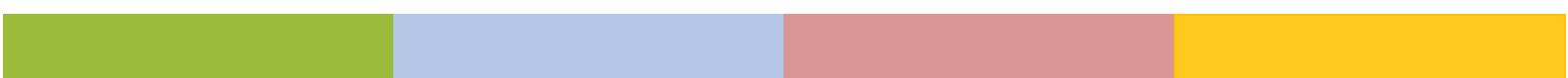

Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Η παρουσίαση εντοπίζεται στον πιο κάτω σύνδεσμο:

<https://internetsafety.pi.ac.cy/new-curriculum/>

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 2

Γιατί μοιραζόμαστε πληροφορίες;

Όταν μοιραζόμαστε πληροφορίες με άλλους υπάρχουν πολλά θετικά πλεονεκτήματα:

Μας κάνει να νιώθουμε καλά: Όταν μοιραζόμαστε θετικές εμπειρίες, μας βοηθά να τις θυμόμαστε ακόμη και όταν έχει περάσει αρκετός καιρός.

Μας βοηθά να μαθαίνουμε: Όταν μοιραζόμαστε τη γνώση με άλλους, μας βοηθά να είμαστε πιο ενημερωμένοι.

Μας βοηθά να κρατάμε επαφή: Όταν μοιραζόμαστε τα ενδιαφέροντά μας, είναι ένας τρόπος για να κάνουμε νέους φίλους και να ενισχύσουμε τις σχέσεις μας.

Μας βοηθά να πείσουμε: Όταν μοιραζόμαστε τα πιστεύω μας, μπορεί να ενθαρρύνουμε και άλλους να δραστηριοποιηθούν ώστε να στηρίξουν ένα καλό σκοπό.

Φύλλο Εργασίας 3.1

Φόρμα εγγραφής

cloudCraft

Ίσως το καλύτερο παιχνίδι στον κόσμο!

Δημιουργία λογαριασμού

Όνομα: _____

Επίθετο: _____

Κωδικός: _____

Χώρα: _____

Διεύθυνση οικίας: _____

Τηλέφωνο: _____

Email: _____

Όνομα σχολείου: _____

Ημερομηνία γέννησης: _____

Αν πατήσετε «Δημιουργία λογαριασμού», δηλώνετε ότι συμφωνείτε με τους Όρους χρήσης (επιλέξτε εδώ για να μάθετε περισσότερες πληροφορίες). Προσοχή: Δεν μπορείτε να κάνετε εγγραφή αν είστε κάτω των 13 χρόνων. Μάθετε πώς συλλέγουμε, χρησιμοποιούμε και κοινοποιούμε τα δεδομένα σας ανατρέχοντας στην Πολιτική δεδομένων και πώς χρησιμοποιούμε τα cookies και άλλες παρόμοιες τεχνολογίες ανατρέχοντας στην Πολιτική για τα cookies. Μπορεί να λάβετε ειδοποιήσεις μέσω SMS από εμάς, τις οποίες μπορείτε να απενεργοποιήσετε οποιαδήποτε στιγμή.

Δημιουργία λογαριασμού

Φύλλο Εργασίας 3.2

Ποιος χρειάζεται να ξέρει τι;

Φύλλο Εργασίας 4.1

Η σελίδα της Δανάης στο Friendbook

Friendbook @ Search... Δανάη Αρχική σελίδα

 Δανάη Στεφάνου
Χρονολόγιο Γληροφορίες Φίλοι (1745) Φωτογραφίες (3245)

Εισαγωγική κάρτα:

Σπουδές: Δημοτικό Σχολείο Λευκωσίας Α'
Τόπος διαμονής: Λευκωσία
Σχέση: Ελεύθερη
Email: danae@email.com
Τηλ.: 99 123456
Γεννημένη στις: 22 Μαΐου

Φωτογραφίες: (3245)

Συζήτηση:

Λουκάς Ανδρέου Χθες: 09:30

 Μου άρεσε πολύ η φωτογραφία σου! Θες να μιλήσουμε;;

Δανάη Στεφάνου Χθες: 11:00

 Εμ... Σε ξέρω; Ποιος είσαι;

Δανάη Στεφάνου Χθες: 09:30

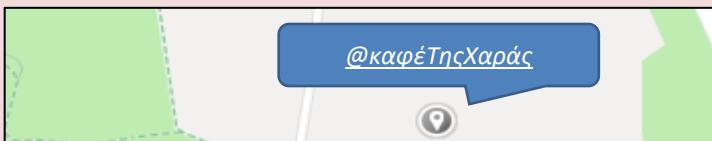
 Η Δανάη Στεφάνου νιώθει υπέροχα στην τοποθεσία @σπίτιΜουΣπιτάκιΜου

Ετοιμάζω βαλίτσες για το αυριανό ταξίδι με την οικογένειά μου στην Ισπανία!!!

Δημιουργήστε μια δημοσίευση:

Τι σκέφτεστε; **Φωτογραφία** **Πώς νιώθετε**

 Δανάη Στεφάνου
Χθές: 09:30
Ωρα για ξεκούραση! Καφεδάκι στο [@καφέΤηςΧαράς!!](#)

 [@καφέΤηςΧαράς](#)

Like **Comment** **Share**

Νικόλας, Χρίστος, Παναγιώτα και 3 ακόμη τους άρεσε αυτό.

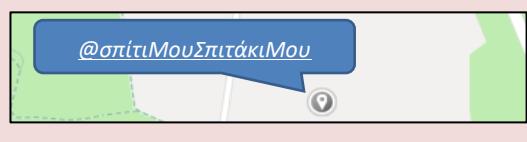
Μαρία Παναγιώτου Χθές: 09:30
Ευχαριστώ @Δανάη που μου έδειξες πώς να κάνω αναφορά για τα προσβλητικά σχόλια που υπήρχαν κάτω από τις φωτογραφίες μου! Είσαι πολύ καλή φίλη!

Like **Comment** **Share**

Εσένα και του χρήστη Μαρία σας άρεσε αυτό το μήνυμα.

Αλέξανδρος Νικολάου Χθές: 09:30
Έκανες την έκθεση που είχαμε για το σπίτι;

 Δανάη Στεφάνου
Χθές: 09:30
Προσπαθώ... Βαριέμαι πολύ! Νομίζω θα βρω κάτι έτοιμο από το Διαδίκτυο να το αντιγράψω και τέλος! Άσε που δεν μπορώ αυτή τη δασκάλα! Είναι χάλια και δεν καταλαβαίνω τίποτα από όσα λέει;

 [@σπίτιΜουΣπιτάκιΜου](#)

Φύλλο Εργασίας 4.2

Έξυπνες συμβουλές για το πώς να είστε ασφαλής online

1.

2.

3.

4.

5.

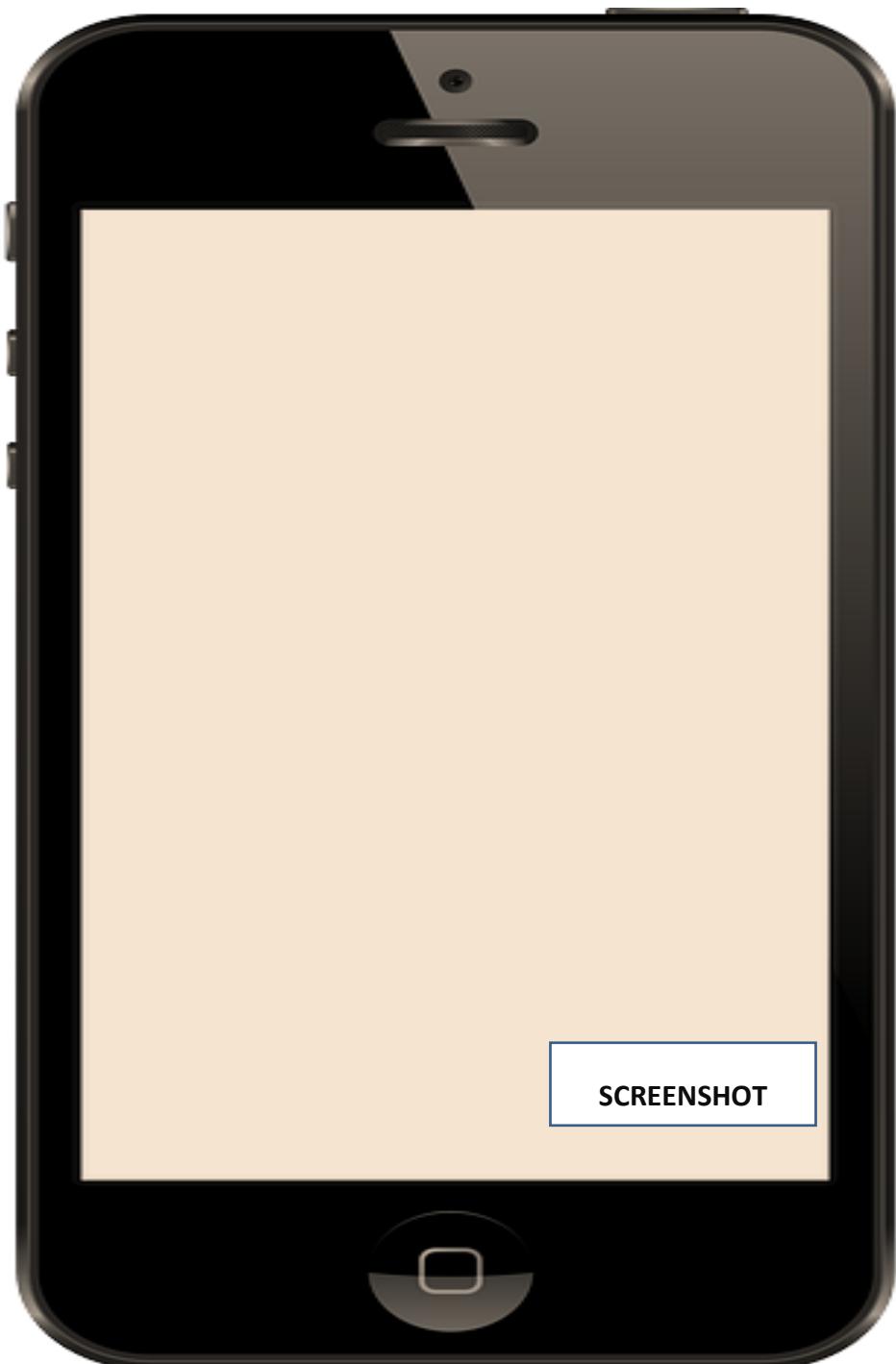
Φύλλο Εργασίας 5.1

Just Share it!

Φύλλο Εργασίας 5.2

«Διαγράφω αλλά δεν εξαφανίζω!» (μόνο για εκπαιδευτικό)

Φύλλο Εργασίας 6

Διαχείριση και προστασία της διαδικτυακής μας φήμης

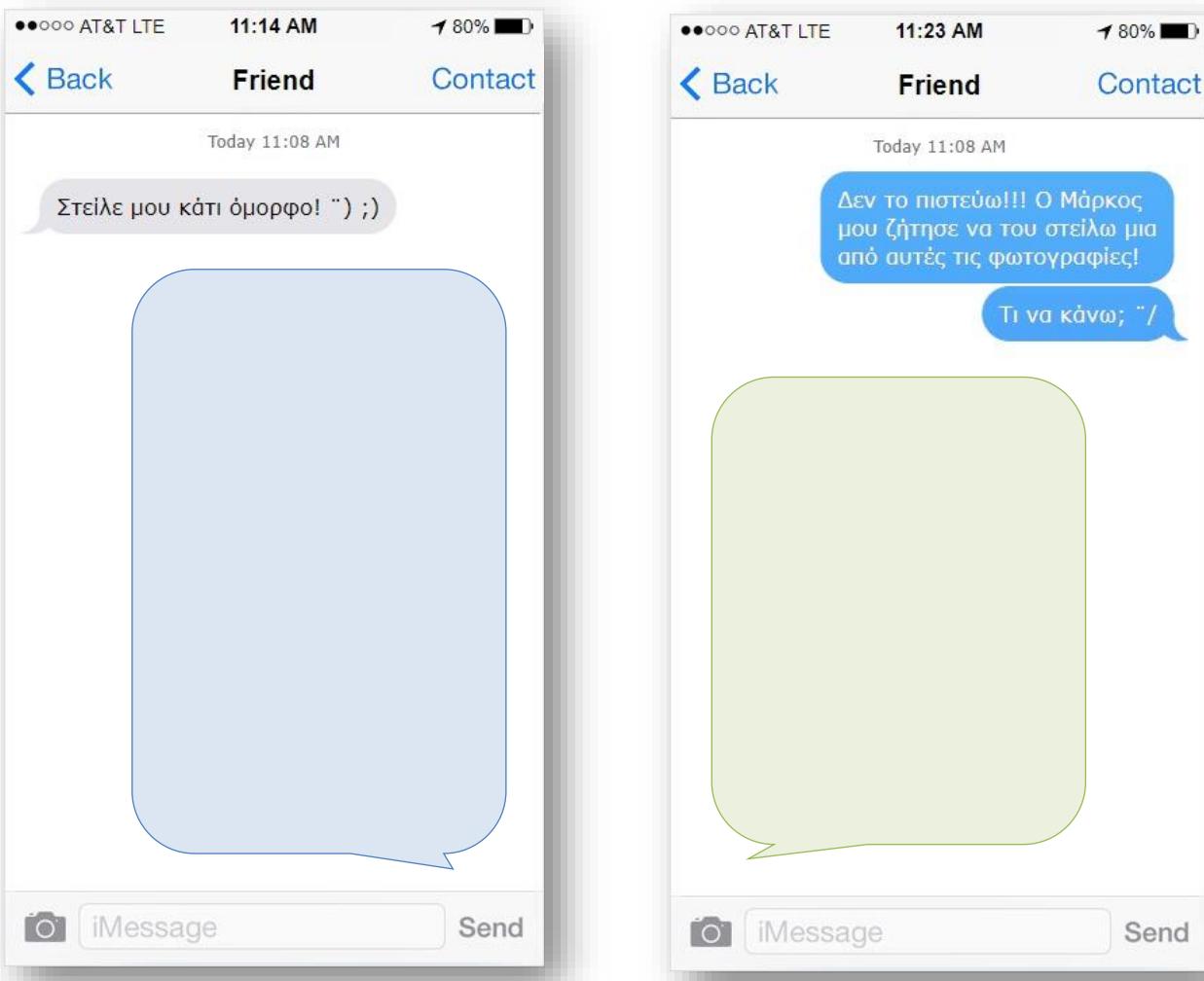
Συμβουλές για διαχείριση και προστασία της διαδικτυακής μας φήμης:

- **Αναζητήστε** στο Διαδίκτυο (σε μια μηχανή αναζήτησης) πληροφορίες για τον εαυτό σας. Εάν βρείτε κάτι που δεν σας αρέσει, προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες ώστε αυτό το περιεχόμενο να διαγραφεί.
- **Σκεφτείτε**, πριν κοινοποιήσετε οποιοδήποτε περιεχόμενο, με ποιον το μοιράζεστε και πώς διαμορφώνει τη ψηφιακή σας εικόνα.
- **Προσέξτε** τον τρόπο που εκφράζεστε. Όταν σχολιάζετε κάτι σκεφτείτε πώς οι άλλοι μπορούν να ερμηνεύσουν τον τρόπο που εκφράζεστε. Επίσης προσπαθήστε να μην δημοσιεύετε περιεχόμενο (σχόλια κ.ά.) ενώ είστε θυμωμένοι.
- **Ρωτήστε** τον εαυτό σας, πριν δημοσιεύσετε κάτι για κάποιον άλλο, εάν θέλετε να το δουν όλοι: φίλοι, γονείς, μελλοντικοί εργοδότες. Θα σας άρεσε εάν κάποιος άλλος δημοσίευε αυτό το περιεχόμενο για εσάς;
- **Αξιοποιήστε** τον διαδικτυακό σας χρόνο δημιουργικά ώστε να δημιουργήσετε ένα θετικό ψηφιακό αποτύπωμα. Για παράδειγμα μοιραστείτε με άλλους τα ενδιαφέροντά σας ή δημιουργήστε ένα βίντεο για να διδάξετε σε άλλους κάτι καινούριο.

Φύλλο Εργασίας 7.1

Μηνύματα στο κινητό

Οδηγίες: Φανταστείτε ότι είστε στη θέση των παιδιών που είδατε στο βίντεο και σκεφτείτε τι θα ήταν καλύτερο να απαντήσετε στις δύο περιπτώσεις πιο κάτω.

Φύλλο Εργασίας 7.2

Τι λέει ο νόμος

Οδηγίες: Κυκλώστε την σωστή απάντηση

- 1) Χρειάζεται να είστε προσεκτικοί όσον αφορά τί δημοσιεύετε στο Διαδίκτυο, επειδή μπορεί να είναι παράνομο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 2) Εάν ένα παιδί κάτω των 13 στείλει γυμνές φωτογραφίες του εαυτού του σε κάποιον άλλο, μέσω κινητού τηλεφώνου, είναι παράνομο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 3) Εάν ένα παιδί προωθήσει μια γυμνή φωτογραφία κάποιου άλλου, για να τον κοροϊδεύσει ή να τον αναστατώσει, τότε μπορεί να υπάρχουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 4) Εάν κάποιος διαδίδει άσχημες φήμες ή απειλές διαδικτυακά σχετικά με κάποιο άλλο άτομο, η αστυνομία μπορεί να παρέμβει, ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίστασης.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 5) Ο διαδικτυακός εκφοβισμός (cyberbullying) είναι ενάντια στον νόμο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 6) Είναι παράνομο να παριστάνεις διαδικτυακά ότι είσαι κάποιο άλλο άτομο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

Φύλλο Εργασίας 7.2 - σημειώσεις για τον/την εκπαιδευτικό Τι λέει ο νόμος

Σχόλιο: Με κόκκινο χρώμα είναι σημειωμένες οι σωστές απαντήσεις

- 1) Χρειάζεται να είστε προσεκτικοί όσον αφορά τί δημοσιεύετε στο Διαδίκτυο, επειδή μπορεί να είναι παράνομο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 2) Εάν ένα παιδί κάτω των 13 στείλει γυμνές φωτογραφίες του εαυτού του σε κάποιον άλλο, μέσω κινητού τηλεφώνου, είναι παράνομο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

Ενδεικτική απάντηση: Σύμφωνα με τη Κυπριακή νομοθεσία παιδιά κάτω των 13 δεν επιτρέπεται να στέλνουν γυμνές φωτογραφίες, ακόμη και εάν αυτές είναι του εαυτού τους (Νόμος 91 (I) / 2014, άρθρο 2, http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2014_1_91/full.html).

- 3) Εάν ένα παιδί προωθήσει μια γυμνή φωτογραφία κάποιου άλλου, για να τον κοροϊδεύει ή να τον αναστατώσει, τότε μπορεί να υπάρχουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

Ενδεικτική απάντηση: Σύμφωνα με τη Κυπριακή νομοθεσία κανείς δεν επιτρέπεται να μοιραστεί γυμνές φωτογραφίες άλλου ατόμου (Νόμος 91 (I) / 2014, άρθρο 8, http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2014_1_91/full.html)

- 4) Εάν κάποιος διαδίδει άσχημες φήμες ή απειλές διαδικτυακά σχετικά με κάποιο άλλο άτομο, η αστυνομία μπορεί να παρέμβει, ανάλογα με τη σοβαρότητα της περίστασης.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

- 5) Ο διαδικτυακός εκφοβισμός (cyberbullying) είναι ενάντια στον νόμο.

Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

Ενδεικτική απάντηση: Όταν κάποιο άτομο γράφει ή κοινοποιεί δημόσια περιεχόμενο όπως αισχρά σχόλια ή απειλητικά μηνύματα, τότε μπορεί να υπάρχουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

- 6) Είναι παράνομο να παριστάνεις διαδικτυακά ότι είσαι κάποιο άλλο άτομο.

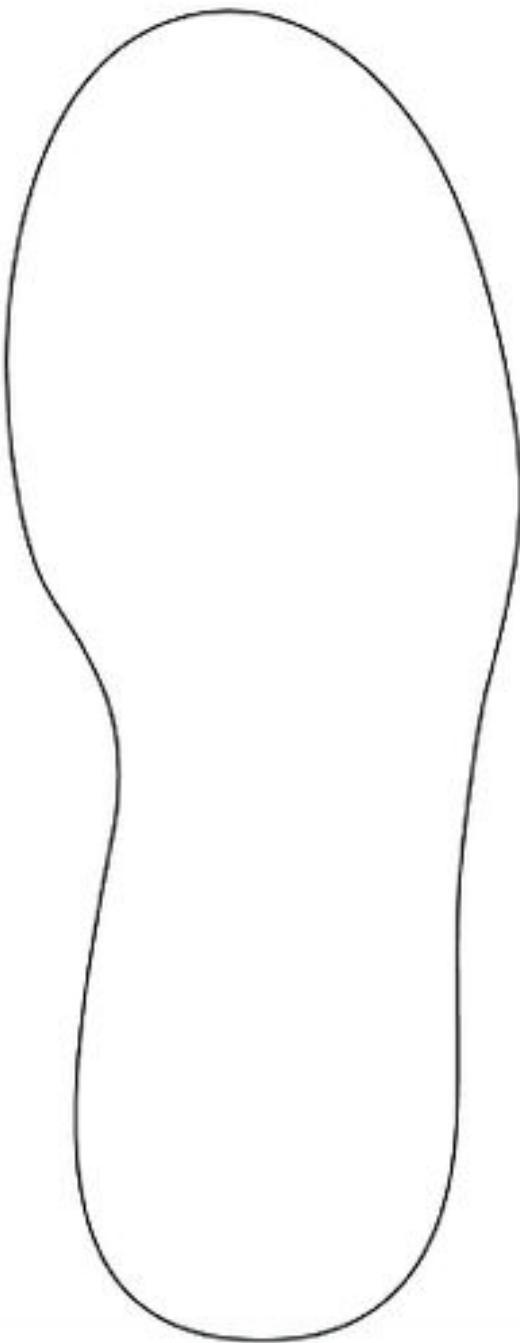
Σωστό

Λάθος

Δεν είμαι σίγουρος

Φύλλο Εργασίας 8

Το Ψηφιακό μου αποτύπωμα

Οδηγίες: Γράψτε ή ζωγραφίστε εικόνες οι οποίες να αντιστοιχούν στη διαδικτυακή σας δραστηριότητα κατά τις τελευταίες 24 ώρες. Για παράδειγμα, μπορείτε να αναφερθείτε σε διαδικτυακές ιστοσελίδες που έχετε επισκεφθεί, σε περιεχόμενο που έχετε δημιουργήσει, σε φωτογραφίες που έχετε αναρτήσει, σε σχόλια που έχετε κοινοποιήσει ή κάνατε like, κ.λπ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ιούνιος 2019

Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας

Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου Κύπρου – CYberSafety

<https://www.cybersafety.cy>
<http://internetsafety.pi.ac.cy>

Γραμμή Βοήθειας και Καταγγελιών 1480

<https://www.cybersafety.cy/helpline>
<https://www.cybersafety.cy/hotline>

Η παρούσα έκδοση χρηματοδοτήθηκε από το έργο CYberSafety.